

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Освітня програма	28937 Психологія. Клінічна психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства - <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28937
Назва ОП	Психологія. Клінічна психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Аврамченко Світлана Михайлівна, Кременчуцька Маргарита Костянтинівна, Сергата Інеса Олегівна, Мартинюк Ірина Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	08.04.2020 р. - 10.04.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/1wSPQBN5t0oOhNhN5B4PfOYk_FYhrqpQ8/view
Програма візиту експертної групи	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/vizyt-ekspertnoyi-komisiyi-nazyavo/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма “Психологія. Клінічна психологія” затребувана у регіоні. Освітня програма загалом відповідає вимогам, які відображені у відповідних критеріях. Матеріально-технічне оснащення ЗВО та високомотивований склад науково-педагогічних працівників, задіяних у реалізації освітньої програми, забезпечують можливість провадження освітнього процесу на високому рівні. Різностороння фахова діяльність кафедри психології та всебічна підтримка ректорату сприяють розвитку освітньої програми. Здобувачі вищої освіти, котрі навчаються на цій освітній програмі, задоволені рівнем викладання та комунікацією з усіма учасниками освітнього процесу. Вимоги до ОП є доступними та зрозумілими для стейкхолдерів. Їх інтереси в основному враховано при розробці даної ОП. Тісний зв'язок науково-педагогічних працівників кафедри та стейкхолдерів сприяє удосконаленню освітньої програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Мета ОП узгоджена з місією ЗВО, враховує регіональні та сучасні запити. Зміст ОП та програмні результати навчання, обсяг освітніх компонентів відповідають стандарту. Структура ОП дає можливість будувати індивідуальну освітню траєкторію. Вступ на ОП здійснюється за правилами, що не містять ознак дискримінації. Визнаються результати навчання в інших закладах освіти та неформальної освіти. Методи навчання реалізують студентоцентризований підхід, сприяють досягненню програмних результатів навчання. Викладачі самостійно обирають методи та засоби навчання. Оприлюднені інформативні силабуси, що оновлюються щорічно. Навчання на ОП поєднується із дослідженнями. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП. Форми атестації за ОП відповідають стандарту. Контрольні заходи здійснюються об'єктивно. ЗВО дотримується академічної доброчесності. Роботодавці та професіонали-практики залучаються до освітнього процесу. ЗВО сприяє фаховому та педагогічному розвитку викладачів. Матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП, до яких студенти мають безоплатний доступ, забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У навчальних планах (НП) не відображені такі освітні компоненти: кваліфікаційна робота та атестаційний екзамен. Форма НП відображає лише 1 варіант вибору навчальних дисциплін – зі своєї ОП. Формулювання п.1.6. Положення про вільний вибір дисциплін звужує вибір здобувача до одного варіанту. Представлена в НП кількість вибіркових дисциплін у кожному семестрі є більшою, ніж та, з якої студенти обирають. Кількість кредитів на кожен вибіркову дисципліну у НП ОП при виборі двох дисциплін у семестр не дає можливості набрати 60 кредитів. Вибір дисциплін інших ОП дещо ускладнений для здобувачів способом їх презентації на сайті університету. Не оприлюднюється інформація про затверджені теми курсових та кваліфікаційних робіт кожного із студентів. Списки рекомендованої літератури у силабусах навчальних дисциплін не оновлюються, є громіздкими і переважна більшість рекомендованих джерел застаріла. Не до усіх дисциплін у списках літератури наявна англomовна література. Однотипність тестових завдань у підсумковому контролі знань. У кафедри немає розроблених і чітко визначених критеріїв відбору викладачів на ОП. Щорічний інструктаж з техніки безпеки здійснюється з недоліками (або формально, або ж не залучаються усі студенти). Відсутні у відкритому доступі отримані зауваження та пропозиції від стейкхолдерів щодо цієї ОП. Рекомендації: У навчальному плані відвести час для виконання кваліфікаційної роботи та підготовки до атестаційного екзамену. У Положенні про вільний вибір дисциплін у п. 1.6. фразу “використавши один із запропонованих варіантів” замінити на “використавши такі варіанти (один чи декілька)”. Форму навчального плану привести у відповідність до рекомендованої у Листі МОН №1/9-239 від 28.04.17 таблиці переліку компонентів ОП 2.1. з метою уникнення плутанини у кількості дисциплін для вибору у кожному семестрі. Подати на сайті ЗВО перелік вибіркових дисциплін різних ОП, які не потребують спеціальної попередньої підготовки, першою інформацією у цьому переліку подати назву дисципліни. У Положенні з організації освітнього процесу прописати рекомендовану кількість годин тижневого аудиторного навчального навантаження студента. Затверджувати обрані студентами теми наукових робіт на засіданні кафедри та оприлюднювати відповідний перелік на сайті кафедри. Оновити списки рекомендованої літератури до дисциплін джерелами за останні роки; скоротити їх до кількості, реальної для опрацювання студентами, та доповнити англomовними джерелами. Ввести різноманітні тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів. Визначити та оприлюднити на сторінці кафедри інформацію про те, які компетенції, академічна підготовка, досвід роботи, особистісні особливості є пріоритетними при відборі кандидатів на посади викладачів кафедри для забезпечення ОП. Оптимізувати щорічне проведення інструктажів з техніки безпеки для студентів. По завершенні обговорення проєкту ОП оприлюднювати на сайті кафедри зведену інформацію про зауваження та пропозиції від стейкхолдерів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та пов'язана з нею стратегія полягає у спрямуванні діяльності суб'єктів освітнього процесу на розвиток освіти, науки і культури на основі генерування й упровадження фундаментальних наукових досліджень за широким спектром природничих, гуманітарних та інших напрямів науки і техніки (Стратегія розвитку МДПУ імені Богдана Хмельницького на 2013-2023 р., https://drive.google.com/file/d/0B1CUVMTjz_UbGhyVno2Z0dFMek/view). Мета ОП "Психологія. Клінічна психологія" полягає у підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у галузі психології та клінічної психології, формуванні наукових уявлень про природу психіки, про методи і результати дослідження психічних явищ, розвиток здатності до застосування психологічних знань, розв'язування актуальних завдань і практичних проблем в умовах професійної діяльності клінічного психолога (психодіагностика, психопрофілактика, консультування, психокорекція, психотерапія) у різноманітних соціальних інститутах (<https://drive.google.com/file/d/1yyznKhBC33ocQNjZoWk0eTga1c3S13eY/view>) У цілому мета та цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами зустрічей зі стейкхолдерами (студенти та роботодавці) було з'ясовано, що їх пропозиції та потреби відображені у цілях ОП. Стейкхолдери залучалися до формулювання цілей та цільового наповнення цієї освітньої програми, що було підтверджене під час зустрічі експертної групи із зазначеними групами осіб. Випускників ОП ще не має. Студенти, які навчаються на програмі зазначили, що розуміють свою роль та можливості у формуванні програми. Пропозиції стейкхолдерів були враховані при затвердженні ОП (протокол засідання кафедри психології № 10 від 24 квітня 2019 року).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, що з'ясоване на підставі зустрічі з роботодавцями. Було продемонстроване врахування галузевого та регіонального контексту. ОП передбачає підготовку фахівців для регіону розташування ЗВО та України в цілому. Під час зустрічі зі стейкхолдерами було доведено, що на ринку праці Запорізької області є запит на підготовку психолога для інклюзивного освітнього середовища та клінічного психолога для різноманітних соціальних інститутів. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, що з'ясовано на підставі співбесід з гарантом ОП, науково-педагогічними працівниками, які безпосередньо відповідають за зміст ОП. Зокрема, враховано досвід аналогічних іноземних програм Університету штату Меріленд, округу Балтимор (UMBC), Університету Нью-Йорка в Празі (UNYP), Університету соціальних та гуманітарних наук Польщі (SWPS), Вищої школи соціальної психології (м. Варшава), Humanitas м. Сосновець, Люблінського католицького університету Іоанна Павла II. Також було враховано досвід аналогічних вітчизняних програм провідних ЗВО, зокрема Національного університету «Острозька академія», Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Дана ОП враховує Європейський стандарт освіти (стандарт професії Європейського комітету EuroPsy).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП 2016 року бакалаврів 2-4 року навчання: програмні результати навчання ОП (таблиця 5) відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, зокрема сьомому рівню (перший бакалаврський), де йдеться про здатність особи вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (https://drive.google.com/file/d/1_sq64DAzwPAxng9I8CRqtFu7_GQTIWX/view) Програмні результати, передбачені ОП 2019 для бакалаврів першого року навчання, повністю відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія», що введений в дію 01.09.2019 р. <https://drive.google.com/file/d/1cTLk96mzh46Cn764BzSl6o4-MASy7KA-/view>

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета та цілі ОП узгоджені із місією та стратегією ЗВО. Цілі ОП та програмні результати навчання орієнтовані на регіональні особливості, визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та відповідають запитам сучасності. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкгоल्дерів, які залучаються до перегляду ОП. Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» за першим (бакалаврським) рівнем. Відмінними особливостями даної ОП є її практична спрямованість, наявність серед дисциплін вільного вибору посиленого циклу професійної підготовки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію та мають зразковий характер.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На акредитаційну експертизу подані дві освітні програми (2016 року та 2019 року) та відповідно два навчальних плани. У документах, які прикріплено до самоаналізу, наявні ОП 2016, ОП 2019, НП 2016, НП 2019. Під час візиту експертної групи був додатково наданий навчальний план для заочної форми навчання (2019 року <https://drive.google.com/drive/folders/1lxQulJZPFSIZXRI6r2ASVsFdeTHC2Jw4?usp=sharing>). На підґрунті аналізу ОП та робочих навчальних планів виявлено, що ОП відповідає стандарту, обсяг освітніх компонентів ОП (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти: 180 кредитів відводиться на обов'язкові дисципліни і 60 кредитів (що

складає 25% від загального обсягу компонентів ОП) - на вибіркові. При цьому у навчальних планах 2016, 2019 року для денної та заочної форм навчання не знайшли відображення такі освітні компоненти: кваліфікаційна робота та кваліфікаційний екзамен, що входять до навчального навантаження здобувачів. (Навчальний план 2019
https://drive.google.com/file/d/1acL5hVCvmD10JNvZXaR_b51aJNVJDKIk/view)

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП "Психологія. Клінічна психологія" 2019 року структурований за двома групами компонентів: обов'язкові та вибіркові. Однак, серед обов'язкових компонентів не зазначена підготовка кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен. У навчальному плані серед обов'язкових освітніх компонентів наявні компоненти загальної підготовки та компоненти професійної підготовки. Загалом освітні компоненти, включені до ОП, складають взаємопов'язану систему. Програмні результати навчання досягаються як обов'язковими, так і вибірковими освітніми компонентами. Кожен програмний результат охоплений змістом програми, що підтверджують силабуси навчальних дисциплін, у яких наведені програмні результати навчання. Запропоновані освітні компоненти як обов'язкові, так і вибіркові, дають можливість досягти програмних цілей.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній галузі спеціальності 053 "Психологія".

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію через індивідуальний вибір студентами навчальних дисциплін в обсязі 25%. На сайті ЗВО є документи, що регулюють вибір навчальних дисциплін здобувачами: Положення про вільний вибір дисциплін <https://drive.google.com/file/d/1ETaAbDRwJ71HUkjIleHnpC2nfolVSwno/view>, Перелік вибіркових освітніх компонентів на 2019-2020 н.р. https://drive.google.com/file/d/1rL_5Pjex0LpMVkRBT1OOW0iVf0aEdZ9h/view. Додатково були надані зразки заяв студентів на вибір дисциплін та зразки індивідуальних НП студентів: <https://drive.google.com/drive/folders/14R3Z2wAmT13jsPKRic-N1lnKdv5NGj8-?usp=sharing>. Аналіз Положення про вільний вибір дисципліни, НП, представленого на сайті переліку вибіркових дисциплін і їх анотацій, бесіда зі здобувачами, адмінперсоналом і НПП засвідчують: форма навчального плану відображає лише 1 варіант вибору навчальних дисциплін - прописаний у п. 1.6.1. Положення - можливість вибору студентами дисциплін лише своєї ОП свого ЗВО. Формулювання п.1.6. Положення як "Право вільного вибору навчальних дисциплін ЗВО може реалізувати, використавши один із запропонованих варіантів" звужує вибір здобувача справді до 1-го варіанту: або обрати лише серед вибіркових дисциплін своєї ОП (п.1.6.1.), або інших ОП бакалаврату (п.1.6.2.), або ОП магістратури (п.1.6.3.), або в іншому ЗВО (п.1.6.4). У НП 2019 та НП 2016 кількість вибіркових дисциплін посеместрово розподілена таким чином: 6 у 3-му семестрі, 5 - у 4-му, 6 - у 5-му, 5 - у 7-му, 6 - у 8-му. Зі слів студентів, вони роблять вибір 2х дисциплін із 4х у семестр. Кількість кредитів на кожен вибіркову дисципліну у НП ОП - по 3. При обранні двох вибіркових дисциплін на семестр (як про це свідчать відповіді студентів та НПП, заяви студентів, а також їхні індивідуальні НП) студент набирає по 12 кредитів за 2-й, 3-й і 4-й курс, що в сумі не дає необхідних 60 кредитів; у наданих зразках індивідуальних НП студентів наявні виправлення кількості кредитів у дисциплінах; при виборі дисциплін, починаючи із 3-го семестру, орієнтовно/ в середньому розподіл кредитів вибіркових дисциплін складає 10 кредитів на семестр, отже, якщо здійснюється вибір двох дисциплін, то їхній обсяг має складати по 5 кредитів (а не 3, як це зазначено у навчальному плані); при обсязі 3 кредити на кожен вибіркову дисципліну має бути збільшена кількість дисциплін, які обирає студент щосеместру, при цьому кількість обраних дисциплін не буде однаковою у кожному семестрі; вибір дисциплін інших ОП ускладнений для здобувачів способом їх презентації на сайті університету: із сторінки Центру дистанційних освітніх технологій треба по чергово заходити на кожен із факультетів, тоді на ОП-ми, знайти відповідний освітній рівень і тільки тоді - файл з анотаціями дисциплін, ще треба розібратись, якої попередньої підготовки вони потребують. Це може зумовити втрату інтересу до обрання дисциплін з інших ОП, вибір лише тих дисциплін, анотації яких представлені першими у файлі анотацій.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає проходження навчальної практики із дисципліни “Загальна психологія” на першому курсі, практикумів до дисциплін “Психічний розвиток особистості”, “Експериментальна психологія”, “Вікова психологія”, окремо дисципліну суто практичного спрямування - “Практикум із групової психокорекції”, а також 3 види виробничої практики: психодіагностична, психопрофілактична, з фаху. Співкування зі здобувачами засвідчує наявність спрямованості на отримання практичних навичок і інших навчальних дисциплін ОП. На сайті ЗВО наявне Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти, посилання на яке дане у самоаналізі. Додатково були надані програми проходження практик, список баз практик, договори про практику, методичні рекомендації для проходження практики <https://drive.google.com/drive/folders/14R3Z2wAmT13jsPKRic-N1lnKdv5NGj8-?usp=sharing> . Проходження практики на відповідних базах (за договорами) було підтверджене на зустрічі з роботодавцями, які також підтвердили високий рівень підготовки студентів до проходження практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітні компоненти сприяють формуванню та розвитку соціальних навичок, що відповідає заявленим цілям програми, зокрема, подальшій діяльності випускників програми. Це підтверджене як аналізом освітніх компонентів, так і під час бесіди зі стейкхолдерами та здобувачами, представниками студентського самоврядування.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОП повністю враховує вимоги професійного Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 “Психологія” за першим (бакалаврським) рівнем, що засвідчує аналіз навчального плану та силабусів навчальних дисциплін і програм практик.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

В усіх освітніх компонентах навчальних планів як для очної, так і заочної форми навчання дотримано вимог до обсягу часу, відведеного на самостійне опрацювання дисциплін, викладених у п. 4.3.2. Положення про організацію освітнього процесу у даному ЗВО. Обсяг компонентів ОП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і забезпечує досягнення програмних результатів навчання. При цьому у Положенні про організацію освітнього процесу у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького не прописана рекомендована кількість годин тижневого аудиторного навантаження студентів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти за ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП відповідає стандарту. Обсяг освітніх компонентів ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Освітні компоненти ОП складають взаємопов'язану систему. Програмні результати навчання досягаються як обов'язковими, так і вибірковими освітніми компонентами. Кожен програмний результат охоплений змістом програми.

Запропоновані освітні компоненти як обов'язкові, так і вибіркові, дають можливість досягти програмних цілей. Зміст ОП відповідає предметній галузі спеціальності 053 "Психологія". Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі 25% від загального обсягу освітніх компонентів. На сайті університету представлені документи, що регулюють вибір навчальних дисциплін здобувачами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У навчальних планах не відображені такі освітні компоненти: кваліфікаційна робота та атестаційний екзамен, що входять до навчального навантаження здобувачів. Форма навчального плану відображає лише 1 варіант вибору навчальних дисциплін - прописаний у п. 1.6.1. Положення про вільний вибір дисциплін - можливість вибору студентами дисциплін лише своєї ОП свого ЗВО. Формулювання п.1.6. Положення як "Право вільного вибору навчальних дисциплін ЗВО може реалізувати, використавши один із запропонованих варіантів" звужує вибір здобувача справді до одного варіанту: або обирати лише серед вибіркових дисциплін своєї ОП (п.1.6.1.), або інших ОП бакалаврату (п.1.6.2.), або ОП магістратури (п.1.6.3.), або в іншому ЗВО (п.1.6.4). Представлена у навчальному плані кількість вибіркових дисциплін у кожному семестрі є більшою, ніж та, з якої студенти обирають. Кількість кредитів на кожен вибіркову дисципліну у навчальному плані ОП при виборі двох дисциплін у семестр не дає можливості набрати 60 кредитів. Вибір дисциплін інших ОП дещо ускладнений для здобувачів способом їх презентації на сайті університету. Рекомендації: У навчальному плані врахувати навчальне навантаження для виконання кваліфікаційної роботи та підготовки до атестаційного екзамену. У Положенні про вільний вибір дисциплін у п. 1.6. фразу "використавши один із запропонованих варіантів" замінити на "використавши такі варіанти (один чи декілька)". Форму навчального плану привести у відповідність до рекомендованої у Листі МОН №1/9-239 від 28.04.17 таблиці переліку компонентів ОП 2.1. з метою уникнення плутанини у кількості дисциплін для вибору у кожному семестрі. Привести семестрову кількість та кредити дисциплін, які обирають здобувачі, у відповідність до ОП. Подати на сайті ЗВО перелік вибіркових дисциплін різних ОП, які не потребують глибокої спеціальної попередньої підготовки, і першою інформацією у цьому переліку подати назву дисципліни. У Положенні з організації освітнього процесу прописати рекомендовану кількість годин тижневого аудиторного навчального навантаження студента.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими і можуть бути усунутими у короткий термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на ОП регламентуються Положенням про правила прийому на навчання до МДПУ імені Богдана Хмельницького. Правила прийому є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, висвітлені на офіційному сайті ЗВО. <https://drive.google.com/file/d/1UydoGVnpoZ09c4285YIY8UpojYzSfhnK/view>. Спількування з гарантом ОП підтверджує відсутність обмежень для вступу на навчання за ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У таблиці 4 розділу "Вступ 2020" сайту ЗНО, що має назву "Перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступних іспитів, творчих конкурсів) для вступників на бюджетну та контрактну форму навчання визначені коефіцієнти для вступних іспитів.

На бюджетну форму навчання найбільший коефіцієнт (0,4) відводиться іспиту з математики, що дає змогу відібрати абітурієнтів з краще розвинутими аналітичним мисленням, здатністю до узагальнення, критичністю та прогностичністю мислення, що є надзвичайно важливими для здобувачів ОП "Психологія. Клінічна психологія". Коефіцієнт 0,3 відводиться іспиту з біології або іноземної мови, що дає можливість зробити відбір абітурієнтів із кращими знаннями біологічних основ людини (що є важливим для клінічного психолога) або ж кращими знаннями іноземної мови, що є теж важливим для конкурентоспроможності сучасного фахівця. Правила прийому на навчання за освітньою програмою на заочній формі урівноважують можливості вступу на програму абітурієнтів з математичним та гуманітарним способом мислення та розширюють можливості вступу для абітурієнтів на ОП шляхом введення іспиту з іншого предмету - історії України.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюються: - Положенням про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; - Положенням про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; - Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького; - Положенням про центр по роботі з іноземними громадянами та особами без громадянства у МДПУ імені Богдана Хмельницького; Правила є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. У ході спілкування із здобувачами освіти та викладачами було виявлено, що студенти знають про можливість перезарахування дисциплін, але випадків, які потребували б практичного застосування зазначених правил на ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького (протокол № 13 від 20.02.2020 р.). Документ розміщено на офіційному сайті ЗВО. https://drive.google.com/file/d/14KeC_yldBuss-N0Q60DqWdwy9We1_uV4/view Процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті забезпечує ідентифікацію результатів навчання для формального визнання, що зумовлює їх підтвердження для врахування оцінки визнання аналогічних результатів навчання у системі оцінювання освітньої компоненти (або її елементів) ОП. У ході спілкування із здобувачами освіти та викладачами було виявлено, що студенти знають про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але випадків, які потребували б практичного застосування зазначених правил на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, висвітлені на офіційному сайті ЗВО. Відсутні обмеження для вступу на навчання за ОП. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Наявна низка оприлюднених положень, що визначають чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Наявне оприлюднене Положення про порядок визначення результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не виявлені.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, у тому числі мають взірцевий характер.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи викладання сприяють досягненню програмних результатів навчання та цілей ОП загалом, про що свідчать відгуки керівників практики під час зустрічі із роботодавцями. Методи навчання та викладання (презентації, розбір випадків із практики, тренінги, групові дискусії тощо) відповідають вимогам студентоцентрованого підходу – це було підтверджено під час зустрічей із здобувачами. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання вивчався шляхом проведення анкетування. Зразки анкет, приклади отриманих результатів та протокол засідання кафедри з їх обговорення був додатково наданий під час експертизи: <https://drive.google.com/drive/folders/14R3Z2wAmT13jsPKRic-N1InKdv5NGj8-?usp=sharing>. Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького зауважує на праві НПП на академічну свободу у виборі методів та засобів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. За навчальним планом 2019 р. викладачами, що забезпечують реалізацію ОП «Психологія. Клінічна психологія» розроблені силабуси, які розміщені в електронному репозиторії бібліотеки та в профілі ОП. Крім того, матеріали з навчальних дисциплін розміщені на сайті Центру освітніх дистанційних технологій університету, для доступу на який необхідно зареєструватись на сайті. На зустрічі здобувачі вищої освіти продемонстрували свою обізнаність щодо розташування матеріалів дисциплін на сайті Центру освітніх дистанційних технологій університету та знання критеріїв оцінювання з навчальних дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Платформою для виконання експериментальних досліджень здобувачів є Лабораторія психофізіологічних досліджень та Лабораторія психології здоров'я. У межах діяльності Лабораторії психології здоров'я здійснюється реалізація прикладних досліджень, до яких залучені здобувачі вищої освіти. Положення про лабораторії представлені на сайті ЗВО на сторінці кафедри психології <http://inst.mdpu.org.ua/navchalnonaukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/>. На кафедрі психології функціонує науковий гурток ORDO AMORIS, дослідницька діяльність якого пов'язана з темою наукового дослідження кафедри. Студенти мають можливість друкуватися у науковому збірнику МДПУ імені Богдана Хмельницького. Здобувачі беруть участь у Міжнародних та Всеукраїнських конференціях. У 2017 р Чиркова А. С. у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт отримала диплом III ступеня в галузі «Педагогічна та вікова психологія». Імплементация дослідницького компоненту в освітній процес також відбувається через написання курсових та кваліфікаційних робіт. На сайті кафедри оприлюднений перелік тем наукових досліджень для вибору студентами. Під час зустрічі із студентами з'ясовано, що разом із науковим керівником вони можуть коректувати тему відповідно до власних уподобань. На запит надати затверджені теми наукових досліджень студентів було надано затверджений перелік тем для вибору. На жаль, на сайті кафедри не оприлюднено інформації про обрані студентами та затверджені теми для написання курсових та кваліфікаційних робіт. На сайті університету розміщене Положення про курсові роботи в МДПУ https://drive.google.com/file/d/1KnJRO51aJQTAV5bGeXCMKcax_xQFHZY1/view, а також Положення про

дипломні роботи https://drive.google.com/file/d/1L06X0zFJ5CGQNmq7EXPGo4QRHfj_Gg_4/view На сайті кафедри розміщені Методичні рекомендації до підготовки і захисту кваліфікаційних робіт з психології https://drive.google.com/file/d/1izd2W_elGY68VP3sPqkDgV4EYGsE3lmE/view.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ЗВО оновлення змісту освітніх компонентів відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького». Під час співбесіди з адміністративним персоналом ЗВО було встановлено, що робочі програми / силабуси навчальних дисциплін оновлюються щорічно. Аналіз оновлення змісту освітніх компонентів ОП здійснювався шляхом співставлення основних тем навчальних дисциплін та списку рекомендованої літератури у силабусах 2018 та 2019 років із дисциплін: “Клінічна психологія”, “Медична психологія”, “Психологія здоров'я”. Проведений аналіз засвідчив наявність оновлень змісту зазначених дисциплін (зокрема, поява нових тем під номерами 7,9,11,12,13,14,17,18 у силабусі “Клінічної психології”, нової теми під номером 4 у силабусі “Медичної психології” та нових тем під номерами 6,7 у силабусі “Психології здоров'я”. При цьому список рекомендованої літератури у кожному з аналізованих силабусів не оновлювався у порівнянні з попереднім навчальним роком. Окрім того, переважна більшість рекомендованих джерел видавались понад 10 років назад, а з дисципліни “Психологія здоров'я” немає жодного рекомендованого джерела, виданого за останні 10 років.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація відбувається переважно шляхом підвищення кваліфікації за рахунок закордонних стажувань, зокрема у Вищій Лінгвістичній школі, м. Ченстохова, Польща (Фалько Н. М., Денисов І. Г., Кочурова О. В.), за проектом “Інклюзивна освіта - теорія і практика”, м. Сельдце, Польща (Фалько Н. М., Ковальова (Царькова) О. В.), Люблінському католицькому університеті Іоанна Павла II (Ковальова (Царькова) О. В.). НПП кафедри, яка забезпечує ОП, підвищують рівень знань з іноземних мов, про що за ініціативою гаранта було надано документальне підтвердження: https://drive.google.com/drive/folders/1buQldjEpOj-8EU2Gvz_Paww7DGYIrVf. Наявність серед викладачів кафедри науково-педагогічного працівника з рівнем англійської мови B2 (Денисов І. Г.). У деяких силабусах навчальних дисциплін наявні англомовні джерела у списку рекомендованої літератури, однак не в усіх.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Методи навчання та викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Форми та методи викладання сприяють досягненню програмних результатів навчання та цілей ОП. Право на академічну свободу НПП у виборі методів та засобів навчання прописане у Положенні про організацію освітнього процесу у ЗВО. Учасникам освітнього процесу надається можливість ознайомитись із цілями, змістом та програмними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання у межах усіх навчальних дисциплін завдяки силабусам, представленим на сторінці кафедри психології. Навчання на ОП поєднується із дослідженнями, що виконуються під час написання курсових робіт та підготовки кваліфікаційної роботи. Для забезпечення можливості виконання студентами емпіричних наукових досліджень у ЗВО облаштовано 2 лабораторії із сучасними психологічними методиками. Перелік тем, що пропонуються для наукових досліджень студентів, відповідає запитам сучасної практики. Студенти мають можливість вносити пропозиції до коригування теми наукового дослідження. Розроблено низку документів, що регламентують наукові дослідження здобувачів: Положення про курсові роботи, Положення про дипломні роботи, Методичні рекомендації до підготовки і захисту кваліфікаційних робіт з психології. Робочі програми / силабуси навчальних дисциплін оновлюються щорічно у частині змістовного наповнення. Підвищення НПП кафедри кваліфікації у зарубіжних країнах. Володіння НПП кафедри іноземною мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не оприлюднюється інформація про затверджені теми курсових та кваліфікаційних робіт кожного із студентів. Списки рекомендованої літератури у силабусах навчальних дисциплін не оновлюються, є громіздкими і переважна більшість рекомендованих джерел застаріла. Не до усіх дисциплін у списках рекомендованої літератури наявна англомовна література (що є важливою, з огляду на академічну

мобільність здобувачів та можливість навчання у ЗВО іноземних студентів, та доступною, з огляду на можливість Інтернет-мережі). Рекомендації: 1. Після вибору тем студентами та їх погодження із науковим керівником затверджувати теми наукових робіт на засіданні кафедри та розміщувати затверджений список на сайті кафедри. 2. Оновити списки рекомендованої літератури до навчальних дисциплін джерелами за останні роки. 3. Скоротити списки основної рекомендованої літератури до кількості, реальної для опрацювання студентами. 4. Доповнити списки рекомендованої літератури у силабусах англomовними джерелами (в тому числі представленими в електронному варіанті у мережі Інтернет).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недовіками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Оцінювання знань та організація контролю знань здобувачів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу <https://drive.google.com/file/d/1HWL9vuhciztkaC6wgF-zXhr43uGR1W0/view> та Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAjupqmHkldtCJTkvL-LNTIjWRX/view>. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи наведені у Положенні про дипломну роботу https://drive.google.com/file/d/1L06X0zFJ5CGQNmq7EXPG04QRHfj_Gg_4/view. Оцінювання знань під час атестаційного екзамену визначається Положенням про Порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційно) комісії в МДПУ https://drive.google.com/file/d/1gp0wh91c82tT0_8O5xW1IQdn3anvemMO/view. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому (що було підтверджено в процесі зустрічей зі здобувачами вищої освіти). Вони оприлюднюються заздалегідь на початку вивчення навчальних дисциплін (що було підтверджено в процесі зустрічей зі здобувачами вищої освіти та викладацьким складом) та прописані у силабусах навчальних дисциплін. Але в процесі зустрічей зі здобувачами вищої освіти з'ясувалося, що здобувачі вищої освіти не достатньо обізнані із структурою силабусів, що ускладнює сприйняття форм та термінів здійснення контрольних заходів. Завдання для контрольних заходів є валідними, тобто здатними перевірити те, що заплановано для перевірки. Це підтверджено експертною групою на основі аналізу робочих програм, силабусів, тестових, контрольних та екзаменаційних завдань. Однак тестові завдання, представлені у силабусах навчальних дисциплін, є однотипними (усі вони передбачають вибір однієї правильної відповіді із наведеного переліку).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів вищої освіти за ОП "Психологія. Клінічна психологія" відповідають вимогам стандарту вищої освіти та передбачають публічний захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен, що відображене в ОП та навчальному плані.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають

порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, що відображене: в Положенні про організацію освітнього процесу в МДПУ у пункті 8 «Організація контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти», що включає опис процедур проведення контролю <https://drive.google.com/file/d/1HWL9vuhcizztkaC6wgf-zXhr43uGR1W0/view>; у Положенні про бально-накопичувальну систему оцінювання навчальних досягнень у МДПУ <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAjupqmHkldtCJTkvL-LNTIjWRX/view>; Регулюється Положенням про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти в МДПУ <https://drive.google.com/file/d/15euVB7elCUYrUCyDOwziRguczMz9DvZd/view> та Порядком забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі та усунення конфлікту інтересів у МДПУ <https://drive.google.com/file/d/1qVxcanbqkEtnyfcOMce4QzroaUWU3wx/view> Під час зустрічі з викладачами, студентами, студентським самоврядуванням з'ясовано, що в ЗВО дотримуються цих положень та порядку. Під час проведення бесід із здобувачами вищої освіти (студентами та представниками студентського самоврядування) члени експертної групи переконалися у тому, що вони ознайомлені із механізмом та прикладами застосування правил повторного проходження контрольних заходів на ОП, оскарженням процедури та результатів проведення контрольних заходів та процедурою врегулювання конфлікту інтересів. Проте випадків оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження на даній ОП не було. Під час реалізації ОП щодо проведення контрольних заходів конфліктних ситуацій не відбувалося, тому відповідні процедури теж не застосовувалися.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО визначені чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, що відображене у Положенні про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького https://drive.google.com/file/d/10RJA1_bMKp-klqNq7894oAO6bnxwiP/view. В університеті функціонує Комісія з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності. Перевірка робіт на плагіат здійснюється із застосуванням системи «Anti-Plagiarism» <https://antiplagiarism.net/ru/>. Зразки довідок про результати комп'ютерної перевірки на наявність плагіату та протокол засідання кафедри з їх обговорення були додатково надані під час експертизи: https://drive.google.com/drive/folders/1l1rc_cUGMJ7o5pD4ttM68TWenzhfUV2v. Застосування правил та процедури дотримання академічної доброчесності було підтверджено під час інтерв'ювання експертною групою стейкхолдерів (викладачів, студентів). Також у ЗВО здійснюються заходи із популяризації академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання знань оприлюднюються заздалегідь на початку вивчення навчальних дисциплін, вони прописані у силабусах навчальних дисциплін. На рівні ЗВО розроблені відповідні положення, що регламентують оцінювання знань здобувачів. Форми атестації здобувачів вищої освіти за ОП відповідають вимогам стандарту вищої освіти та передбачають публічний захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен, що відображено у ОП та навчальному плані. Визначені чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Розроблене Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ включає опис процедур проведення контролю знань. У ЗВО визначені чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма

учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Здійснюється перевірка наукових робіт студентів на плагіат. В університеті функціонує Комісія з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності. Розроблене та оприлюднене Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Здобувачі вищої освіти не достатньо обізнані із структурою силабусів, що ускладнює сприйняття форм та термінів здійснення контрольних заходів. Однотипність тестових завдань у підсумковому контролі з дисциплін. Рекомендації: Проводити заходи по ознайомленню здобувачів із структурою та змістом силабусів, а саме стосовно контрольних завдань та критерії оцінювання знань. Ввести різноманітні тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів, що дасть можливість охопити перевіркою більші обсяги навчального матеріалу, а також частково уникати відгадування правильних відповідей (приклади різних типів тестів: вставити пропущене слово, дати відповідь одним словом, встановити відповідність, розподілити за групами).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з невеликим, що не є суттєвим.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми «Психологія. Клінічна психологія», забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Обґрунтування кадрового забезпечення ОП надане у таблиці 2 самоаналізу, а також додатково надане за запитом експертів: https://drive.google.com/drive/folders/1xjvE4_yiltFPj-mnpWxbNrH1JaryoBd. Викладачі мають певні компетентності у сфері освітньої програми, або набувають їх через підвищення кваліфікації (зав. каф. Фалько Н. М. - у ВГО «Арт-терапевтичної асоціації» (2014), Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach (2014); ст. викл. Варіна Г. Б. - у МАУП (2017), WSL (2019), Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (2018); доц. Гузь Н. В. - Центр соціально-психологічної допомоги «Ресурс» (2017); доц. Денисов І. Г. - Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach (2014), WSL (2017); ст. викл. Каткова Т. А. - ВГО «Арт-терапевтичної асоціації» (2015), МАУП (2017); доц. Ковальова (Царькова) О. В. - докт. мед. наук, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach (2014), Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (2018), Інститут вищої психології та тілесних терапій (2018); доц. Мельникова С. В. - канд. мед. наук., МАУП, 2019; доц. Прокоф'єва О. О. - Institute fur Europe e.V. (PifE), Berlin (2019); Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, (2014), МАУП (2017), Інститут психодрами, сучасної психології і психотерапії (2019); ст. викл. Титаренко О. І. - Gestalt Associates Training Los Angeles (GATLA, КІГІП) (2018 - 2020), Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи (2007 - 2010), Психологічний центр «Доктор казка» (2016), Київський гештальт університет (2016, 2018), ГО «Арт-терапевтична асоціація» (2007 - 2010), Київський Інститут Гештальту і Психодрами (2020 - 2022); доц. Шевченко С. В. - МАУП, 2019, WSL (2018). У викладачів наявні публікації з відповідного напрямку у наукових фахових виданнях України, виданнях Scopus та Web of Science (WoS). Результати опитування здобувачів (під час зустрічі з експертами) свідчать про задоволеність професіоналізмом викладачів на ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів за результатами опитування адмінперсоналу та академічного персоналу є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. Процедура конкурсного добору викладачів за результатами опитування адмінперсоналу та академічного персоналу відбувається відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, що оприлюднений на сайті ЗВО https://drive.google.com/file/d/1PiFf7Ra_ITiGWmRGEfBLyImogUn47DXf/view. Однак, як було встановлено у бесіді із завідувачем кафедри та НПП, у кафедри немає розроблених критеріїв відбору викладачів на ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, про що свідчать надані експертній групі договори про співпрацю <https://drive.google.com/drive/folders/1-SQTIVfMWAGnT93eLldLTFLjGTV54O3U> та проведена бесіда з роботодавцями під час зустрічі. Роботодавці були залучені до обговорення даної ОП (про що свідчать протоколи засідань Кафедри психології № 10 від 24 квітня 2019 та № 11 від 29.05.2019), надавали свої рецензії, їхні рекомендації були враховані під час перегляду ОП. Роботодавці надають бази практик для здобувачів даної ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців, про що свідчать надане експертній групі документальне підтвердження проведених заходів за участю роботодавців https://drive.google.com/drive/folders/14IIN_AE4PqxpSTYoYfHXuXpEg71owCsN та проведена бесіда з ними під час зустрічі. Представники роботодавців періодично долучаються до освітнього процесу в якості лектора, тренера чи доповідача. Зокрема, 28.02.2020р. на практичне заняття з курсу «Психічний розвиток особистості з практикумом» за темою «Аномалії розвитку» у якості провідного фахівця галузі була запрошена практичний психолог Центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю Мелітопольської міської ради Євтушенко Т. С. Також для здобувачів освіти був проведений Work shop практикуючим психологом, психологом-волонтером ГО «Центр «Побратим» Геращенко В. Р. <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/zv-yazok-zistejkholderamy-i-robotodavtsyamy/> Здобувачі освіти за даною ОПП мають можливість відвідувати семінари, майстер-класи від експертів галузі. Зокрема, у 2018 році Хобзеєм П.К., заступником міністра освіти і науки України 2015-2019 рр. був проведений майстер-клас «Сучасні інноваційні технології в роботі психолога». У 2019 році студенти та викладачі відвідали семінар Томаша Кука, віце-президента Вищої лінгвістичної школи в м. Ченстохова (Польща), на тему «Сучасні коуч-технології. Інтенсивна практика трансформаційного коучингу».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО має налагоджену систему професійного розвитку НПП. Основні вимоги до професійного розвитку НПП зазначено у «Положенні про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників МДПУ» <https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWclJuQmk4ZnhtYUU/view?usp=sharing> та низці супутніх документів, необхідних викладачам для оформлення стажування чи підвищення кваліфікації. В ЗВО запроваджено сертифікаційні програми, які сприяють професійному розвитку викладачів. Також НПП мають змогу підвищувати рівень професійності шляхом проходження курсів підвищення кваліфікації та закордонних стажувань (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II; Institute fur Europe e.V. (PifE), Berlin; Gestalt Associates Training Los Angeles). У ЗВО регулярно відбуваються програмні заходи для професійного розвитку науково-педагогічних працівників (семінари, майстер-класи, тренінги провідних українських та іноземних фахівців) <https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/tsentr-neperernovogo-profesijnogoroz/programni-zahodi-universitetu-dlya-profesijnogo-rozvitku-naukovo-pedagogichnih-pratsivnikiv/>

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності запровадженою системою рейтингу викладачів, винагородами у вигляді подяк і грамот, преміюванням, запровадженням сертифікаційних програм.

Здійснюється матеріальне заохочення до публікацій результатів наукових досліджень у відомих наукометричних базах Scopus та Web of Science, надається допомога у налагодженні партнерських стосунків із зарубіжними ЗВО, де викладачі кафедри проходять курси підвищення кваліфікації. На сайті ЗВО оприлюднено Положення про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників https://drive.google.com/file/d/1sfWDY3FHlSkLW_ruV7AQWakqN4VPlvWr/view та Положення про преміювання співробітників, педагогічних і науково-педагогічних працівників МДПУ <https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWQm5BLXIUWXN4WEk/v>

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Кадрове забезпечення ОП цілком обґрунтоване, надане у Таблиці 2 самоаналізу, а також додатково надане за запитом експертів: https://drive.google.com/drive/folders/1xjvE4_yiltFPj_mnpWxbNrH1JaryoBd. Викладачі мають певні компетентності у сфері освітньої програми та набувають їх через підвищення кваліфікації. Процедура конкурсного добору викладачів за результатами опитування адмінперсоналу та академічного персоналу є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. Розроблена процедура конкурсного добору викладачів і викладена в оприлюдненому Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) МДПУ. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. До аудиторних занять за даною ОП залучаються професіонали-практики, представники роботодавців, експерти галузі. В МДПУ застосовуються практики стимулювання професійного розвитку та викладацької майстерності, регулярно відбуваються програмні заходи для професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Завдяки наявності партнерських угод з іноземними ЗВО викладачі даної ОП мають можливість професійного розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У кафедрі немає розроблених і чітко визначених критеріїв відбору викладачів на ОП "Психологія.Клінічна психологія". Рекомендація: Визначити на засіданні кафедри та оприлюднити на сторінці кафедри інформацію про те, які компетенції, академічна підготовка, досвід роботи, особистісні особливості є пріоритетними при відборі кандидатів на посади викладачів кафедри для забезпечення освітньої програми "Психологія. Клінічна психологія".

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліком, що не є суттєвим.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інфраструктура, обладнання, навчально-методичне та науково-методичне забезпечення за своєю кількістю та якістю є достатнім для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Підготовка фахівців ведеться з використанням сучасних інформаційних технологій та комп'ютерних засобів, програмних продуктів, електронних баз даних, мережевого обладнання. Здобувачі освіти за даною ОП мають можливість навчатись в спеціалізованих лабораторіях ЗВО: Лабораторії психофізіологічних досліджень, Лабораторії психології здоров'я, STEAM

лабораторії (кафедри інформатики та кібернетики), комп'ютеризованих аудиторіях (на 12, 13 та 9 робочих місць за ПК). Мережа Wi-Fi є як у навчальних корпусах, так і в гуртожитках для всіх студентів та викладачів. Навчальні аудиторії, які використовуються для здобувачів освіти за даною ОПП, обладнано мультимедійними засобами, інтерактивними дошками та сучасними комп'ютерами, зокрема Кабінет інноваційних технологій у психології, Кабінет глибинної психології та психологічного консультування, Кабінет сучасних арт-терапевтичних технологій, Кабінет психологічної діагностики та психологічної експертизи, Кабінет клінічної психології. Для проведення таких форм занять за ОП, як групові тренінги, психологічні консультації, в ЗВО існують спеціалізовані кабінети. Так, в Кабінеті сучасних арт-терапевтичних технологій є обладнання для проведення пісочної терапії; у Кабінеті психологічної діагностики та психологічної експертизи, Кабінеті сучасних технологій та психокорекції, Кабінеті психологічного консультування - все, що забезпечує проведення занять у формі тренінгів (набір навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення). У Лабораторії психології здоров'я є все необхідне для дотримання психотерапевтичного сеттінгу, що дозволяє здійснювати індивідуальні психологічні консультації та супервізії. Навчально-методичні матеріали, розроблені викладачами та розміщені на сайті ЗВО, є у вільному доступі для студентів (у друкованому та електронному вигляді). Бібліотека університету налічує книжковий фонд в 407303 одиниць, який щороку поновлюється (раз на рік випускова кафедра формує замовлення на придбання необхідної для забезпечення навчального процесу літератури). Має книгосховище, обмінний фонд, 4 читальних зали на 240 місць, 3 абонементні зали та довідково-інформаційний відділ. Бібліотека має в своєму розпорядженні комп'ютер та копіювальний апарат.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує вільний та безоплатний доступ як викладачів, так і студентів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та викладання в межах ОП. Зокрема, до Бібліотеки МДПУ http://ver.mdpu.org.ua/cgi-bin/irbis64r_12/cgiirbis_64.exe?LNG=&C21COM=F&I21DBN=MDPU&P21DBN=MDPU, на сайті якої можна отримати повну інформацію про наявну в її книжковому фонді літературу. Вільним і безкоштовним для здобувачів вищої освіти та викладачів є доступ до репозитарію МДПУ імені Богдана Хмельницького <http://eprints.mdpu.org.ua/view/divisions/Kaf=5Fpsihol/>. У ЗВО є безкоштовний доступ до електронної бази Scopus та електронної бази Національної бібліотеки імені В. Вернадського. Здобувачі освіти також мають можливості безоплатно користуватися комп'ютерними класами, 7 спортивними залами, 2 спортивними майданчиками, 3 хореографічними залами, Навчально-науковою базою (с. Богатир) тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітній простір є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, дає змогу задовольнити їхні потреби та інтереси та досягнути визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Під час огляду матеріально-технічної бази та співбесіди зі здобувачами встановлено, що у ЗВО створені безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, відсутні будь-які прояви насильства, здійснюється його профілактика, дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки учасників освітнього процесу. Цьому сприяє у тому числі робота Психологічного центру <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/psychologichnyj-tsentr/>. Кожен студент університету має можливість безкоштовно скористатися послугами Центру у вирішенні особистих проблем психологічного спектру, що було підтверджено під час зустрічей із здобувачами освіти, представниками студентського самоврядування. У відомостях про самооцінювання ОП зазначено: "щороку для здобувачів проводяться інструктажі з техніки безпеки з підписами у спеціальному журналі інституту або кафедр". Під час спілкування зі студентами денної та заочної форм навчання були підтверджені інструктажі та обов'язкові підписи у "Журналі реєстрації інструктажів" перед проходженням навчальної/виробничої практики. Однак, щорічні інструктажі з техніки безпеки студенти не змогли згадати. Практика підписів у журналах реєстрації інструктажів підтверджена здобувачами освіти. У зв'язку з карантинном на сайті Університету розміщена вся необхідна інформація щодо коронавірусної інфекції <https://mdpu.org.ua/coronavirus/>.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Результати бесід зі студентами, представниками студентського самоврядування, працівниками відповідальних органів (директорату інституту, гаранта ОП) свідчать про якісну взаємодію

директорату, допоміжних підрозділів із студентами (отримання довідок, консультацій), можливість індивідуальної взаємодії викладачів із студентами (засобами як очної, так й дистанційної комунікації), існування інформаційної підтримки, зокрема наявність зручної та ефективної системи інформування студентів як з освітніх, так і позаосвітніх питань (безпосередньо у ЗВО, на сайті ЗВО або соціальних сторінках ЗВО та відповідних підрозділів). Також консультативну підтримку здобувачі мають змогу отримати в Психологічному центрі, який діє при університеті <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/psychologichnyj-tsentr/>. З метою самостійного вирішення здобувачами вищої освіти питань щодо навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, участі студентів у громадському житті та в управлінні створено студентське самоврядування університету, представники якого входять до Вченої ради ННІСПМО та Університету). Соціальну підтримку здобувачів здійснює студентський профком. Вищезазначені дані підтверджено під час зустрічі із представниками студентського самоврядування.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У правилах прийому до МДПУ імені Богдана Хмельницького в розділі VIII прописано Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами. <https://drive.google.com/file/d/1vYdPcgQR5i8JsgQeBxj7cDb6BuLjwcnJ/view>. Встановлено, що існує забезпечення безперешкодного доступу особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення до першого поверху будівель. Зокрема, у 4 корпусі МДПУ імені Богдана Хмельницького, де навчаються за даною ОП, є пандус. <https://drive.google.com/drive/folders/1GbZ91BT2pkPGMi1awgklturkUOViyA9U>. Для осіб, що мають вади зору, в приміщенні факультету для покращення навігації вивішені таблички зі шрифтом Брайля. На сайті ЗВО оприлюднені Правила призначення академічних та соціальних стипендій https://drive.google.com/file/d/150cNX6l1OUF_XthjiCZiueDksZ3-eZND/view. Під час бесіди з ректором з'ясовано, що у ЗВО продовжує вести роботу у напрямі забезпечення умов для навчання особам з особливими освітніми потребами. Під час бесіди із гарантом з'ясовано, що на ОП на даний момент не навчаються студенти з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка і зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми. Зазначена політика регулюється такими документами: Порядком забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі та усунення конфлікту інтересів у МДПУ імені Богдана Хмельницького; Положенням про організацію освітнього процесу МДПУ ім. Богдана Хмельницького; Антикорупційною програмою МДПУ імені Богдана Хмельницького; Положенням про Комісію з проведення оцінки корупційних ризиків Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Під час проведення зустрічі зі студентами, експертною групою не було виявлено фактів дискримінації за гендерною чи етнічною приналежністю. Також не було встановлено фактів сексуального домагання до студентів з боку викладачів чи працівників ЗВО. Також опитування усіх сторін навчального процесу дозволяє зробити висновок, що всі внутрішні стейкхолдери ознайомлені з порядком вирішення конфліктних ситуацій та з можливістю звернутися до фахівців Психологічного центру.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, сучасні аудиторії, лабораторії із спеціальним обладнанням), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми (силабуси, навчальні посібники та підручники, методичні рекомендації) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі мають можливість безоплатно користуватись навчальною літературою бібліотеки, навчально-методичною літературою та психодіагностичними методиками, розміщеними у навчальних аудиторіях та лабораторіях. У ЗВО наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, відсутні будь-які прояви насильства, здійснюється його профілактика, дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки учасників освітнього процесу. Здобувачі мають можливість скористатись послугами Психологічного Центру. ЗВО забезпечує освітню, організаційну,

інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою. Студентське самоврядування університету дозволяє самостійного вирішувати здобувачами певні питання щодо навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів. ЗВО проводить роботу із забезпечення реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Для них створені спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти. Забезпечено безперешкодний доступ до першого поверху 4 навчального корпусу (збудовано пандус). Для осіб, що мають вади зору, в приміщенні факультету вивішені таблички зі шрифтом Брайля. У ЗВО існує чітка і зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією), яка прописана та оприлюднена у низці положень, є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Щорічні інструктажі з техніки безпеки або не проводяться, або до них не залучаються усі студенти, які навчаються на освітній програмі. Рекомендація: Оптимізувати щорічне проведення інструктажів з техніки безпеки для здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію з незначним недоліком.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В Університеті існують дієві процедури розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які регулюються Положенням про керівників проектних груп із розроблення освітніх програм та гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті ім. Богдана Хмельницького <https://drive.google.com/file/d/1O7ks07y5EB43OC6Hw41RdJlCjJTrxPSb/view> та Положенням про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Б. Хмельницького <https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWRDdmS0hCcWVrOUU/view>. Існує система внутрішнього аудиту забезпечення якості освіти. Дана ОП була переглянута відповідно до стандарту вищої освіти, чинних нормативних документів, рекомендацій роботодавців, які формують запит на фахівців певної спеціальності, студентської спільноти (була сформована у 2016 році, оновлена в 2017 р. (Протокол Вченої ради № 19 від 16.06.2017 р.), та 2018 р. (Протокол Вченої ради № 13 від 18.04.2018 р.). У зв'язку із затвердженням у 2019 році Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія" ОП була переглянута і затверджена Вченою радою (протокол № 15 від 27.06.2019 р.), введена в дію (наказ № 21/01-05 від 27.06.2019 р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми, вносять пропозиції, рекомендації, які враховуються при затвердженні результатів моніторингу та перегляду якості ОП. Зокрема, до Комісії Вченої ради із експертизи якості освітніх програм спеціальностей <https://drive.google.com/file/d/19kAQJACZ-1R7eHxGSw28NqVMzA16Edvq/view> (Протокол засідання Вченої ради № 13 від 20.02.2020) та Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу <https://drive.google.com/file/d/1V9IA8iTN9goEh9RPs-kZjJQ7MoDi7deE/view> (Протокол засідання Вченої ради № 13 від 20.02.2020). У 2019 р. для здобувачів вищої освіти I-IV курсів спеціальності 053 Психологія відбувся науково-методичний семінар "Структура та зміст освітніх програм (ОП

Психологія. Клінічна психологія, ОП Психологія. Психологічне консультування), процес і якість методів викладання на ОП” <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/zaprosnyemo-do-obgovorennya-proyektiv-osvitnih-program/>, на якому, зокрема, сумісно зі здобувачами було здійснено аналіз сильних та слабких сторін ОП. Здобувачі освіти під час відео-зустрічі з експертною групою засвідчили, що внесли пропозицію про перенесення практики із зимового періоду на літній, їхні обґрунтування були почуті, а пропозиція врахована у навчальному плані.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об’єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Наказом МОН No 302 від 24.02.2017 р. затверджено склад Наглядової ради МДПУ імені Богдана Хмельницького, яка залучається до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості у ЗВО <https://drive.google.com/file/d/1lkmF5PSDNHEwnLSZb07Wr118pGanjmW3/view> На сайті кафедри психології у розділі “Запрошуємо до обговорення проєктів освітніх програм” <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/zaprosnyemo-do-obgovorennya-proyektiv-osvitnih-program/> викладений проєкт ОП “Психологія. Клінічна психологія” та посилання на електронну пошту psiholgmdpu@gmail.com, куди спрямовуються пропозиції та побажання з поміткою “Пропозиції до ОП бакалавр”. До проєктної групи з розробки ОП “Психологія. Клінічна психологія” були залучені представники роботодавців, зокрема, Лябах Ю.В. – практичний психолог метод. кабінету Відділу освіти Мелітопольської міської ради; Євтушенко Т.С. – практичний психолог Центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю Мелітопольської міської ради. На засіданнях кафедри психології (Протокол № 10 від 24 квітня 2019) розглядалися питання про залучення стейкхолдерів і роботодавців, академічної спільноти та здобувачів вищої освіти до обговорення та перезатвердження ОП “Психологія. Клінічна психологія”. Також за участю стейкхолдерів на засіданні кафедри (Протокол № 11 від 29.05.2019) ухвалювалось рішення стосовно перезатвердження ОП “Психологія. Клінічна психологія” у зв’язку із затвердженням Стандарту вищої освіти 053 “Психологія”.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми.

В Університеті було створено «Асоціацію випускників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/struktura-universitetu/asotsiatsiya-vipusknikiv-mdpu-im-b-hmelnitsokg/> (Положення ухвалено Вченою радою МДПУ 18.11.2019 р., Протокол №7 <https://drive.google.com/file/d/13Mo4JXjthhsVi86JKfOAIIRC2c9Eub-g/view>) На даній освітній програмі випускників ще не було (перший випуск планується у червні 2020 року). Разом з тим, в університеті є практика збирання та аналізу інформації про працевлаштування випускників - онлайн-реєстрація https://mdpu.org.ua/online_registry/. За це відповідають випускові кафедри університету, ведеться робота по оприлюдненню інформації про місця працевлаштування та відгуки випускників кафедри психології (з анкет Асоціації випускників) на сайті університету <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/vypusnyky/>, зокрема про випускників спеціальностей “Психологія”, “Практична психологія”.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЗВО передбачає вчасне реагування на недоліки в ОП. У відкритому доступі на сайті кафедри розміщене електронне анкетування здобувачів освіти “Оцінка якості освітньої програми 1” https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe-SGYVxeMYMcZw0Hv_dENqG1ZldpCQzXxwEBbS4Pgquv7zg/viewform та “Оцінка якості освітньої програми 2” https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScPxqEmLdLtv0MIsoPqEhy8s_nyfwqj0Lm_frskc_8vmExdrA/viewform. Аналіз результатів анкетування здійснює Кафедра психології. Регулярні дослідження проводяться також Центром соціологічних досліджень разом з Центром моніторингу та експертизи якості освітнього процесу (методом анкетного опитування) <https://mdpu.org.ua/monitoring-yakosti-sistemi-otsinyvannya-anketuvannya-2020-r/> з 27.02.20 р. по 11.03.20 р. в Університеті був проведений моніторинг якості запровадженої бально-накопичувальної системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. У дослідженні прийняли участь 1088 респондентів, серед яких 810 здобувачів вищої освіти всіх факультетів і курсів навчання та 278 науково-педагогічних працівників всіх факультетів і посад. На сайті розміщено детальний аналіз проведеного дослідження, яке загалом

засвідчило позитивне сприйняття учасниками опитування існуючої системи оцінювання та дозволило отримати інформацію про труднощі під час підрахунку за даною системою.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Дана освітня програма ще не акредитувалась. Разом з тим, детальне вивчення зауважень та пропозицій Звіту про результати акредитаційної експертизи ОП Туризм (27-29 грудня 2019 р.) та матеріалів, наданих для ознайомлення в процесі акредитації ОП "Психологія. Клінічна психологія", дозволяє стверджувати, що в більшості всі вони були враховані під час удосконалення даної ОПП. Зокрема, створюється університетська електронна система запису на вибіркові компоненти ОП; на сторінці Кафедри оприлюднено для громадського обговорення проект ОП; НПП зареєстровані в соціальній мережі ResearchGate, глобальному міждисциплінарному реєстрі унікальних ідентифікаторів вчених ResearcherID тощо. <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-%20psihologiyi/sklad-kafedry-psychologiyi/>; в Університеті створено робочі групи щодо оновлення положень (наказ № 29/01-06 від 29 січня 2020 року) та оновлено ряд документів, що регулюють освітню, науково-технічну діяльність ЗВО (протокол Вченої ради № 13 від 20.02.2020 р.). Була врахована пропозиція до Критерію 8 "розмістити інформацію про кар'єрний шлях випускників на сайті університету" <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/vypusnyku/>. Пропозиція "перевести анкетування в електронну форму та сформулювати чіткі критерії їх аналізу та механізму реагування" (Критерій 8) підтримана на сайті кафедри психології - є дві електронні анкети з оцінки якості освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка представлена в Постійній комісії з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності МДПУ ім. Богдана Хмельницького (створена за наказом ректора МДПУ ім. Богдана Хмельницького від 14.04.20015 №68-01) <https://mdpu.org.ua/postijna-komisiya-z-pitan-naukovoyi-etiki-ta-zapobigannya-plagiatu/>, в Положенні про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності (Протокол № 9 від 13.03.2016 р.), в Положенні про Комісію з проведення корупційних ризиків МДПУ (Протокол № 13 від 20.02.2020 засідання Вченої ради МДПУ), в "Порядку забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі та усунення конфлікту інтересів в МДПУ" (Протокол №3 від 20.09.2019 р. засідання Вченої ради МДПУ).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. Дана освітня програма ще не акредитувалась, разом з тим результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час акредитаційної експертизи ОП Туризм (27-29 грудня 2019 р.)), були враховані під час її перегляду. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Не виявлені

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються: - Статутом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; - Концепцією освітньої діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; - Колективним договором між адміністрацією і профспілковим комітетом МДПУ імені Богдана Хмельницького на 2017-2020 рр.- Правилами внутрішнього трудового розпорядку; - Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Всі документи представлені на офіційному сайті ЗВО: <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/> Під час проведення зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертна група переконатась у тому, що студенти на достатньому рівні володіють інформацією, щодо їхніх прав та обов'язків, а також вони вільно орієнтуються в пошуку необхідної інформації на сайті університету та кафедри.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Робота зі стейкхолдерами в аспекті затвердження освітніх програм відбувається шляхом відкритого обговорення проектів освітніх програм <http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-psihologiyi/zaproshuyemo-do-obgovorennya-proyektiv-osvitnih-program/> при цьому проекти освітніх програм оприлюднюються не пізніше, ніж за місяць до їх затвердження та переглядаються щорічно. Шляхом опитування представників студентства та студентського самоврядування було підтверджено врахування інтересів здобувачів освіти при затвердженні освітньої програми. Позитивним є те, що на сайті кафедри для стейкхолдерів є запрошення до обговорення проектів освітніх програм (надано електронну пошту). Проте невідомий результат такої комунікації - відсутня у відкритому доступі таблиця пропозицій, що надійшли протягом одного тижня після закінчення громадського обговорення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства <https://drive.google.com/file/d/1cTLk96mzh46Cn764BzSl6o4-MASy7KA-/view>. Внутрішні та зовнішні стейкхолдери обізнані з освітньою програмою та мають чітке розуміння про свій механізм впливу на формування освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. ЗВО завчасно до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутні у відкритому доступі зауваження та пропозиції від стейкхолдерів щодо цієї освітньої програми. Рекомендації: протягом одного тижня після закінчення громадського обговорення проекту освітньої програми оприлюднювати на сайті кафедри зведену інформацію про зауваження та пропозиції від стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з незначним недоліком.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

За рекомендацією Відділу акредитації освітніх програм щодо долучення до звіту копії таблиць, які були сформовані технічно некоректно у звіті самооцінювання, були отримані фото Таблиці 2 (завірені підписом завідувача кафедри та гаранта освітньої програми), що доступні за лінком: https://drive.google.com/drive/folders/1xjvE4_yiltFPj-_mnpWxbNrH1JaryoBd.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мартинюк Ірина Анатоліївна

Члени експертної групи

Аврамченко Світлана Михайлівна

Кременчуцька Маргарита Костянтинівна

Сергата Інеса Олегівна